

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitors egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Széchenyi István-Társaság.

Ilyen címmel alakult a fővárosban egy egyesület, a mely alapszabályait a napokban küldte meg.

Kiváncsian vesszük kezünkbe a kis füzetet és azzal az óvatossággal lapozgatunk benne, a melylyel a hasonló, hangzatos című társaságot fogadni szoktuk.

A közömbös idegenkedés azonban mindjárt az első lap átolvasása után a legmelegebb érdeklődéssé alakul át, mert e jelentéktelennek látszó kis füzet minden sorából annak az egységes nemzeti államnak lelkesítő gondolatát látjuk kicsillanni, a melynek messze terjedő körvonalait Széchenyi már félszázaddal ezelőtt látta.

A Széchenyi név tehát nem reklám e Társaságnak csendben kibontott zászlaján, hanem jelszó. Jelszava azoknak, a kik az ország minden polgárát egyesíteni akarják Széchenyi korát megelőző nagy eszméinek diadalra juttatásában.

E célját a Társaság nem izgatással, nem a már kialakult meggyőződések megváltoztatására irányuló hiú kísérletekkel akarja megvalósítani, hanem egy — partikuláris törekvésektől ment — nemzeti szellemben vezetett ifjúság nevelése által.

Nem muló diadalt akar aratni az egységes nemzeti fejlődést akadályozó széthúzó törekvések, hanem az — önző hatalmi érdekek által

még meg nem mételvezett — ifjú lélek idealizmusán felépíteni Széchenyi Nagymagyarországot.

Ezt jelzi a Társaság alapszabályainak 2. §-a, a mely szerint «a Társaság célja hazánk mindkét nemű ifjúságának oly szellemben való nevelése, hogy fiainkból és leányainkból a hazát lántoríthatlanul szerető, kötelességtudó, munkára képes és munkakedvelő, erkölcsben tiszta, hazánk javára kölcsönös szeretetben, türelemben és belső egyetértésben élő férfiak és nők váljanak.»

Ennek a céljának a megvalósítására a Társaság ifjúsági egyesületeket szervez, a melyek révén az ifjúság egységes irányú nevelésére legközvetlenebbül lehet hatni. A meglevő ifjúsági egyesületeket egy középponti szervezetben egyesíti, a mely egy egész város vagy vidék ifjúságát lenne hivatva a nagy nemzeti munkára előkészíteni.

Ezt a középponti szervezetet az illető város vagy vidék vezető egyéniségei alkotnák, — férfiak és nők egyaránt — a kik tapasztalatuknak és tudásuknak minden súlyával befolyást gyakorolnának az ifjúságra abban az irányban, hogy az ifjúsági egyesületekben más szellem, mint a melyet ők a nemzeti nevelés és az erkölcsi alapon álló kölcsönös szeretet szempontjából leghelyesebbnek tartanak, meg ne honosodjék.

Ilyen középponti szervezet alakítása különös fontossággal bír ott, a hol annyi tanintézet és ifjúsági egyesület van, mint Eperjesen.

A három főiskola és öt középiskola ifjúsá-

gában, továbbá a kereskedő- és iparos-ifjúsági egyesületben csak úgy volna lehetséges ugyanazt a gondolkodást, ugyanazt az érzést meghonosítani, hogy az ifjúsági egyesületek fölött állana egy az intézetek igazgatóságaival és az egyesületek elnökségeivel állandó érintkezésben álló irányító szervezet, a mely — mint a Budapesten székelő Széchenyi-Társaság fiókja — hirdetője és ápolója lenne az egyetértésnek s a haza boldogulását előkészítő békés munkásságnak.

Ebben a szervezetben ott szeretnénk látni mindenkit, a ki tekintélye, szava és munkássága által az ifjúságra befolyást gyakorolhat. Ott szeretnénk látni társadalmunk vezetőit vallási és politikai pártkülönbség nélkül, mert ha egyáltalában lehetséges, úgy az ifjúság szeretetében és nevelésében kifejtett együttes munkásság volna csak képes meghozni a közéletben már évek óta hiányzó, de mindnyájunk által sovárologva óhajtott békét.

Korai volna még reményeket fűzni a Széchenyi-Társaság eperjesi fiókjának megalakulásához, azt azonban kívánatosnak tartjuk, hogy a Társaság megalakulására irányuló mozgalom mielőbb megindíttassék.

A mozgalom megindításánál különösen szívesen látnánk a középiskolák igazgatóit, mint a kik az ifjúsági egyesületeknek eddig is legközvetlenebb szemlélői voltak s akik közül különösen dr. Tóth Sándornak, a kir. kath. főgimnáz-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Kisértő álmok.

Mindenkinek van egy
Befejezetlen álma,
Egy elpattant reménye,
Egy behúnyt szemfényje,
Egy bús óda, melyre
Többé red sem találna.

Ha ródzsakad a bánat
S nehéz szived sajog:
Távol ormokra ülnek,
Nagy messze elkerülnek
E végesetlen álmok,
Ködképek, sóhajok.

De pirkadjon csak egyszer
Boldogság napja rád:
Mint másvilági árnyak
Kisértni hasajárnak
S megtörik örömdőnek
Rózsapiros bordát.

Tudod, hogy semmiség csak.
Hogy délibáb kísért,
De szomjú lázad éget
És minden üdvösséged

Odadnád tékosolva
E semmiségekért...

Úgy van megírva Isten
Bölcs rendelkezésül:
Hol nyugtot nem találsz,
Hogy van sok édes álmod
S az a legédesebb, mely
Csak félig teljesül.

Szavay Gyula.

«P. f.»

Igaz történet. Írásba foglalta Mikross.

Stumpf Herman családja körében nem kis zavart okozott egy egyszerű levelezőlap, melyet a falusi — egyenruhátlan — levélhordó a szokott, ájtatos «pochvalyeni...» kíséretében a családfőnek átadott.

Egy egyszerű levelezőlap, melyen semmitféle vidék vagy város képe nem pompázott. Hisz ez merő képzeltség! Én Istenem. Szinte szánakozva gondolunk vissza amaz aligmúlt idősakra, a mikor a képeseket hírből sem ismerték. Úgy hiszem, mások is hajlandók valamely város értelmiségi tokát a képeslevelezők elterjedtsége s használata szerint megítélni. A hol nincs olyan, arra a helyre rámondjuk, hogy az falu, civilizálatlan földrész, legsötétebb Afrika. Benne vagyunk a gyűjtés lázában, mely a bélyeggyűjtéssel egyetemben Ármin népétől ragadt ránk. A mult nyáron, hogy a

várost idegen katonaság lepte el: egész ostromállapotot találtunk oly helyeken, a hol a képeseket árulták. Ezredestől lefelé — mindenki turkált Divald apró műremekei között.

Egyik jóbarátom s kollégám egy idevágó epizódot beszélt el nekem saját élményeként.

Szőkefűrtű, süldő húgocskám — szenvedélyes gyűjtő lévén — engem is felkért arra, hogy utazásom közben meg ne feledkezzem albumáról. Ennivaló eperjakk kívánsága öregedő bácsiknak is parancs s így hűségesen beállítottam a galicziai városba, melynél a vasút két álló óra hosszat vesztegelt. Felfedező utam azonban nem járt sikerrel, mert reggeli 5—6 órakor a boltok még Galicziában is zárva. Egyedül a nagytrafik volt már nyitva s ennek kirakatában rám nevetett egy fakult képeslevelező. Heureka! Meg van mentve a haza. Örömmel azonban korai volt, mert a képesek mind egy szálig elfogytak, a kirakatbeli volt csak írmagnak hagyva, s a kiszolgáló inas-félnél nem volt meg a kirakat kulcsa. Hát csak a gyűjtés-mánia illusztrálására jegyzem ide a tényt, hogy egy percze az fordult meg agyamban: nem volna-e üdvös a kirakat üvegtábláját bezúzni? Ez örült gondolatról takarékos családapa létemre csakhamar letettem, de azért kellőképpen jellemzi ez is, mennyire rabjai vagyunk a divatos hóbortnak.

Ily körülmények közepette méltányolni tudjuk egy boldog vőlegény sóhaját: az arám azt kívánja tőleni,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhados petitor egyszeri hirdetés 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilntér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Péter-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények,
valamint a hirdetési díjak is.

Széchenyi István-Társaság.

Ilyen címmel alakult a fővárosban egy egyesület, a mely alapszabályait a napokban küldte meg.

Kíváncsian vesszük kezünkbe a kis füzetet és azzal az óvatossággal lapozgatunk benne, a melylyel a hasonló, hangzatos című társaságot fogadni szoktuk.

A közömbös idegenkedés azonban mindjárt az első lap átolvasása után a legmelegebb érdeklődéssé alakul át, mert e jelentéktelennek látszó kis füzet minden sorából annak az egységes nemzeti államnak lelkesítő gondolatát látjuk kicsillanni, a melynek messze terjedő körvonalait Széchenyi már félszázaddal ezelőtt látta.

A Széchenyi név tehát nem reklám e Társaságnak csendben kibontott zászlaján, hanem jelszó. Jelszava azoknak, a kik az ország minden polgárát egyesíteni akarják Széchenyi korát megelőző nagy eszméinek diadalra juttatásában.

E célját a Társaság nem izgatással, nem a már kialakult meggyőződések megváltoztatására irányuló hiú kísérletekkel akarja megvalósítani, hanem egy partikuláris törekvésektől ment — nemzeti szellemben vezetett ifjúság nevelése által.

Nem muló diadalt akar aratni az egységes nemzeti fejlődést akadályozó széthúzó törekvésekben, hanem az — önző hatalmi érdekek által

még meg nem mételgett — ifjú lélek idealizmusán felépíteni Széchenyi Nagymagyarországot.

Ezt jelzi a Társaság alapszabályainak 2. §-a, a mely szerint «a Társaság célja hazánk mindkét nemű ifjúságának oly szellemben való nevelő vezetése, hogy fiainkból és leányainkból a hazát lántoríthatlanul szerető, kötelességtudó, munkára képes és munkakedvelő, erkölcsben tiszta, hazánk javára kölcsönös szeretetben, türelemben és belső egyetértésben élő férfiak és nők váljanak.»

Ennek a célnak a megvalósítására a Társaság ifjúsági egyesületeket szervez, a melyek révén az ifjúság egységes irányú nevelésére legközvetlenebbül lehet hatni. A meglevő ifjúsági egyesületeket egy középponti szervezetben egyesíti, a mely egy egész város vagy vidék ifjúságát lenne hivatva a nagy nemzeti munkára előkészíteni.

Ezt a középponti szervezetet az illető város vagy vidék vezető egyéniségei alkotnák, — férfiak és nők egyaránt — a kik tapasztalatuknak és tudásuknak minden súlyával befolyást gyakorolnának az ifjúságra abban az irányban, hogy az ifjúsági egyesületekben más szellem, mint a melyet ők a nemzeti nevelés és az erkölcsi alapon álló kölcsönös szeretet szempontjából leghelyesebbnek tartanak, meg ne honosodjék.

Ilyen középponti szervezet alakítása különös fontossággal bír ott, a hol annyi tanintézet és ifjúsági egyesület van, mint Eperjesen.

A három főiskola és öt középiskola ifjúsá-

gában, továbbá a kereskedő- és iparos-ifjúsági egyesületben csak úgy volna lehetséges ugyanazt a gondolkodást, ugyanazt az érzést meghonosítani, hogy az ifjúsági egyesületek fölött állana egy az intézetek igazgatóságaival és az egyesületek elnökségeivel állandó érintkezésben álló irányító szervezet, a mely — mint a Budapesten székelő Széchenyi-Társaság fiókja — hirdetője és ápolója lenne az egyetértésnek s a haza boldogulását előkészítő békés munkásságnak.

Ebben a szervezetben ott szeretnénk látni mindenkit, a ki tekintélye, szava és munkássága által az ifjúságra befolyást gyakorolhat. Ott szeretnénk látni társadalmunk vezetőit vallási és politikai pártkülönbség nélkül, mert ha egyáltalában lehetséges, úgy az ifjúság szeretetében és nevelésében kifejtett együttes munkásság volna csak képes meghozni a közéletben már évek óta hiányzó, de mindnyájunk által sovárologva óhajtott békét.

Korai volna még reményeket fűzni a Széchenyi-Társaság eperjesi fiókjának megalakulásához, azt azonban kívánatosnak tartjuk, hogy a Társaság megalakulására irányuló mozgalom mielőbb megindíttassék.

A mozgalom megindításánál különösen szívesen látnánk a középiskolák igazgatóit, mint a kik az ifjúsági egyesületeknek eddig is legközvetlenebb szemlélői voltak s akik közül különösen dr. Tóth Sándornak, a kir. kath. főgimná-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Kisértő álmok.

Mindenkinek van egy
Befejezetlen álma,
Egy elpattant reménye,
Egy behűnyt szemefényje,
Egy bús ódza, melyre
Többé red sem találna.

Ha rádszakad a bdnat
S nehéz szived sajog:
Távol ormokra ülnek,
Nagy messze elkerülnek
E végesetlen álmok,
Ködképek, sóhajok.

De pirkadjon csak egyszer
Boldogság napja rád:
Mint másvilági árnyak
Kisértni hazajárnak
S megtörik örömdőnek
Róssapíros borát.

Tudod, hogy semmisség csak.
Hogy délibáb kisért,
De szomjú lázad éget
És minden üdvösséged

Ódaadná tékosolva
E semmisségéért . . .

Úgy van megírva Isten
Bölcs rendelkezésül:
Hol nyugtot nem találsz,
Hogy van sok édes álmodunk
S az a legédesebb, mely
Csak félig teljesül.

Szávay Gyula.

«P. f.»

Igaz történet. Írásba foglalta Mikrosz.

Stumpf Herman családja körében nem kis zavart okozott egy egyszerű levelezőlap, melyet a falusi — egyenruhátlan — levélhordó a szokott, ájtatos «pochvalyeni . . .» kíséretében a családfőnek átadott.

Egy egyszerű levelezőlap, melyen semmiféle vidék vagy város képe nem pompázott. Hisz ez merő képzelenség! Én Istenem. Szinte szánakozva gondolunk vissza amaz aligmúlt idősakra, a mikoron a képeseket hírből sem ismerték. Úgy hiszem, mások is hajlandók valamely város értelmiségi tokát a képeslevelezők elterjedtsége s használata szerint megítélni. A hol nincs olyan, arra a helyre rámondjuk, hogy az falu, civilizálatlan földrés, legsötétebb Afrika. Benne vagyunk a gyűjtés lázában, mely a bélyeggyűjtéssel egyetemben Ármin néptől ragadt ránk. A mult nyáron, hogy a

várost idegen katonaság lepte el: egész ostromállapotot találtunk oly helyeken, a hol a képeseket árulták. Ezredestől lefelé — mindenki turkált Divald apró műremekei között.

Egyik jóbarátom s kollégám egy idevágó epizódot beszélt el nekem saját élményeként.

Szókefűrtű, süldő húgocskám — szenvedélyes gyűjtő lévén — engem is felkért arra, hogy utazásom közben meg ne feledkezzem albumáról. Ennivaló eperajkak kívánsága öregező bácsiknak is parancs s így hűségesen beállítottam a galicziai városba, melynél a vasút két álló óra hosszat vesztegelt. Felfedező utam azonban nem járt sikerrel, mert reggeli 5—6 órakor a boltok még Galicziában is zárva. Egyedül a nagytrafik volt már nyitva s ennek kirakatában rám nevetett egy fakult képeslevelező. Heuréka! Meg van mentve a haza. Örömmön azonban korai volt, mert a képesek mind egy szálíg elfogytak, a kirakatbeli volt csak írmagnak hagyva, s a kiszolgáló inas-félnél nem volt meg a kirakat kulcsa. Hát csak a gyűjtés-mánia illusztrálására jegyzem ide a tény, hogy egy percze az kirakat üvegtábláját bezúzni? Ez örült gondolatról takarékos családapa létemre csakhamar letettem, de azért kellőképpen jellemzi ez is, mennyire rabjai vagyunk a divatos hóbortnak.

Ily körülmények közepette méltányolni tudjuk egy boldog vőlegény sóhaját: az arám azt kívánja tőlem,

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

HIREK.

* **Berzeviczy Albert új könyve.** Jövő év elején jelenik meg dr. Berzeviczy Albert, vall.- és közoktatási miniszternek «Beszédék és tanulmányok» című két-kötetes könyve, a Singer és Wolfner-czég kiadásában. Ebben a két kötetben a kiadók Berzeviczynek, a parlamentben, továbbá gyűléseken és ünnepélyeken mondott nevezetesebb beszédeit, válogatott tanulmányait és jelentősebb hírlapi cikkeiket gyűjtötték össze.

* **Új állami iskolák.** A m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter legújabbán a jövő 1905/6. tanévtől kezdve a következő községekben megnyitandó áll. el. iskolák felállítását határozta el: *Nagysároson 6, Felsőszövidnikén 2, Nyársárdoban 2 és Töltsséken 2* tantervvel. Állami iskola fog felállítani *Bogdány és Bércsalja* községekben. Az érdekelt egyházi hatóságok és községek részéről is teljes megállapodás történt már e tárgyban.

* **Villecz Kamil meghalt.** Eperjes város társadalmi és közéletének ritka munkás tagja dőlt ki az élők sorából. Villecz Kamil, nyugalmazott vallás- és közoktatásiügyi m. kir. miniszteri osztálytanácsos, Sárosvm törvényhatósági bizottságának és Eperjes sz. kir. város képviselő-testületének tagja, az eperjesi állami tanítónőképzőintézet igazgatótanácsának tagja, nov. 17-ikén, d. u. 6 órakor életének 75-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Villecz Kamil köztisztviselő, puritán polgára volt városunknak. Annak érdekeit mindig lelkiismeretesen szívén hordta s bárhol kívánt tőle a közbizalom avagy társadalmi életünk közreműködését, tanácsot, mindig készséggel állott rendelkezésére a közügyeknek. Halála őszinte részvétet keltett széles körben. Emlékét kegyelettel fogja megőrizni városunk közönsége. Elhunytáról családja és az eperjesi állami tanítónőképzőintézet is adott ki jelentést. A temetés nov. 19-ikén d. u. 3 és fél órakor nagy részvét mellett ment végbe.

* **Eperjes szab. kir. város gyásza.** *Podhorányi Balint*, Eperjes sz. kir. város polgármestere, november 19-ikén hajnali hat órakor kétheti súlyos szenvedés után elhunyt. Mely gyász borult Eperjes város közönségére s őszinte megdöbbenéssel adunk annak kifejezést mi is, a mikor lapunk zártakor a szomorú hírről értesülünk. *Podhorányi Balint* jóakaró, becsületes munkása volt Eperjes városnak hosszú évtizedeken át. Szelid, rokonszenves modoráért szerette s tisztelte mindenki. A polgármesteri díszes állást csak néhány év óta tölti be; buzgósággal, ambícióval igyekezett viszonzni azt a bizalmat, a melylyel polgártársai kitüntették. Rövid polgármesteri működése alatt több jelentős alkotással örököltette meg nevét, a legnagyobbakat azonban, a melyek iránt annyi örömmel érezett, befejezetlenül kellett hagynia. Munkás kezét megbénította a halál Őszintén, igazán fájjaljuk, Eperjes nagyközönségével együtt, vá-

ratlan elhunytát. Hú fia volt városának. Emléke mindig tisztelt marad. A halálesetről a következő gyászjelentéseket adták ki:

„A megtört szív legmélyebb fájdalommal tudatjuk — számos rokonaink nevében is — a forrón szeretett férj-, apa-, após-, nagypapa- s rokonnak, *podhorányi Podhorányi Balintnak* sz. kir. Eperjes város polgármesterének f. évi nov. 19-ikén reggeli 3/4 órákor, hosszabb szenvedés között, a súlyos betegek szentségeiben történt buzgó részvétel után, 71 éves korában, kifejezhetetlen nagy gyászunkra bekövetkezett csendes halálát. A feledhetlennek földi maradványait a róm. kath. egyház szertartásai szerint f. évi nov. 21-ikén, hétfőn d. u. 1/2 órákor a főtutcai 29. sz. házból a kálváriahegyi családi sírboltba kísérik. Az engesztelő szentmiseáldozat pedig nov. 22-ikén délelőtt 9 órakor fog a r. kath. plébániai főtemplomban a Mindenhatónak bemutatattani. Eperjesen, 1904. november 19-ikén Legyen áldott emléke és az örök világosság fényeskedjék neki! Özv. *Podhorányi Balintné* szül. *iharosberényi Somogyi Kornélia*, mint özvegye. *Zebegnyői Dienes Lajosné* szül. *podhorányi Podhorányi Margit*, mint leánya. *Zebegnyői Dienes Lajos*, mint veje. *Dienes Mária*cska, mint unokája.“

„Eperjes szab. kir. város közönsége és tisztikara mely megilletődéssel és fájdalommal hozza legszomorúbb hírről *podhorányi Podhorányi Balint* úrnak, a város nagyrabecsült, érdemdús polgármesterének s a páratlanul jó főnöknek, f. évi nov. 19-ikén, reggeli 3/4 órákor, kétheti súlyos szenvedés türelmes elviselése után, 71 éves korában bekövetkezett halálát. A megboldogultnak hűlt tetemet a r. k. egyház szertartása szerint, mely az elköltözöttet végső kegyzereiben is részesítette, f. hó 21-ikén, d. u. 1/2 órákor kísérik ki a főtutcai 29. számú házból a kálvária családi sírboltba Eperjesen, 1904. november hó 19-ikén. Adjon neki az Úr örök nyugalommal s az örök világosság fényeskedjék neki!“

* **Szelvény-beváltás.** Mint értesülünk, a *Wiener Allgemeine Versorgungsanstalt szelvényei* az Eperjesi Bankegylet által már december 1-jétől kezdve fognak beváltatni.

* **Tanítók gyűlése.** A Sárosvármegyei róm. kath. Népevelők Egylete nov. 14-ikén tartotta Eperjesen rendes évi közgyűlést *Hartsár Péter* kissebeni prépost elnöklése mellett. A gyűlést megelőzőleg mise volt a róm. kath. templomban. A gyűlésen megjelent báró Ghillány Imre főispán, Matavovszky Béla kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő, Gerbery Sándor g. k. tanítókép. igazg., számos vidéki pap és néptanító. Miután a gör. kath. tanítóképző énekara Kizák János vezetésével a Himnusz elénekelte, Hartsár Péter elnök lendületes beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, melyben tüzetesen foglalkozott az új népoktatási törvényjavaslattal és

sajnálattal konstata, hogy ez a magyar nyelv oktatása tekintetében a nemzetiségekkel szemben nem elég energikus; hibáztatja továbbá, hogy a törvényjavaslat a felekezeti tanítókkal oly mostohán bánik el, holott ők ugyanazt a munkát végzik, mint az államiak. A hévvel elmondott beszédet éljenzés és taps követte. Kurimszky János színei plébános tanító feladatairól tartott tanulságos értekezést. A két pályátételre egy-egy munka érkezett be, de nem váltak be. Ezután következett a pénztári jelentés és új pályátételek kitűzése. A közgyűlés a Szózat elnevelésével ért véget.

* **Túristaestély.** A Magyar Túristaegyesület eperjesi jogász- és theologus-osztálya nov. 15-ikén igen sikertelt estélyt rendezett a Kollégium dísztermében. A műsort *E. Nagy Olivérné* úrnő szavalata nyitotta meg, ki művészi színésszel és bájos közvetlenséggel adta elő *Farkas Imre* «A kis kadét» és *Marios Ferencz* «Bob herceg» cz. költeményeit, melyeket a közönség zúgó tetszésnyilvánítással kísért. Igen tartalmas és túrista-izű volt a felolvasás «A Fogarasi hegyekről», melyet *Duszik Lajos* titkár olvasott fel s dr. *Flórián Károly* és *Peskó Ödön* urak kísérték 80 sikerült vetített-képpel. A szünet alatt a jogászok és theologusok zenekara adott elő *Bódy János* theol. vezetése mellett szebbnél szebb magyar nótákat.

* **Vármegyei közgyűlés.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága br. Ghillány Imre főispán elnökle alatt november 18-ikán rendkívüli közgyűlést tartott. Tárgyalatott a vármegye igazoló-választmányának előterjesztése, melyben bejelenti, hogy az 1898. év végével megválasztott vármegyei törvényhatósági-bizottsági tagoknak, valamint az időközben ezek némelyike helyére megválasztottaknak megbízása a f. év végén lejár és így az ekként megüresedő bizottsági-tagsági helyeknek — választás útján — 6 évre terjedő megbízattal leendő betöltése elrendelendő. Egyúttal javaslatba hozza, hogy az 1907. év végéig terjedő megbízattal megválasztott bizottsági tagok közül elhalt *Adamovics József*, továbbá a vármegye területéről végleg eltávozott *Hodobay Miklós* és *Virág Pál*, valamint a választott bizottsági tagságról leközönt és a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1905. évi névjegyzékébe felvett *Horváth Elemér* tagsági helyeinek választás útján való betöltése szintén elrendelendő, azonban — tekintve nevezettek megbízattal határidejét — csakis 1907. év végéig terjedő hatálylyal. A vármegyei igazoló-választmány ezen jelentésének tudomásul vétele után az 1904. év végéig terjedő megbízattal bíró összes, valamint az 1907. év végéig terjedő hatálylyal megválasztott bizottsági tagok sorában megüresedett tagsági helyeknek választás útján leendő betöltése elrendelendő. A betöltendő bizottsági-tagsági helyek, a választások határideje s a kiküldött választási elnökök iránti rendelkezések a vármegyei hivatalos lap november hó 19-iki számában foglaltatnak.

csendes faluba. Három évig ette a császár profuntját s ennek a különben sokat rágalmazott katonai kenyérnek csodás átalakító hatása mutatkozott az őrmesteri ranggal ékeskedő fiún.

Móricz — a ki három év előtt vékonydongájú, nyápicz gyerek volt — most egész atléta-ként jött vissza. Formás tagjain csakúgy feszült a selyemzsinóros «extra» s piros-pozsgás, üde arca majd kicsattant. Mély tűzű, sötét szeméből az életkedv sugárzott s a felfelé kintorodó fekete bajusz asszonynepek veszedelmét jelentette. Nem csoda, hogy Paula titkon, lopva hosszabban felejtette szemét csinos unokabátyján. Különben Paula sem volt kevésbé szeretetreméltó egyéniség! Haja ugyan a szőke szín azon árnyalatát mutatta, melyet közönségesen *hirtelennek* szoktunk nevezni s hófehér arcát néhány sárgás szepülő éktelenítette; de arcvonásai arányosak voltak, orra finom metszésű, egész lénye vonzó. S ha fuvolaszerű hangján megszólalt, annak rythmikus csengése kellemesen hatott a hallgató érzékére. Egyszóval Móricz és Paula egymáshoz illő szép pár volt.

De hát mit is csinál a családi tanács?

Stumpf Herman uram föltette okulárisát is gyengülő szemére, így sillabizálta ki, tudja hányadszor az ármányos levelezőlapot, mely kérges tenyerében szinte már pozdorjává lett nyomogatva. Az ember el sem hinné, mennyi gonoszság lakozhatik az ilyen buta két betűben, mely konokul hallgat s írójá gondolatát bárkinek felfedni nem hajlandó!

Még jobban izzadt Hugó, ki egész tudományát

megforgatta agyában, hogy a betűk értelmét kistűsse. Ő képviselte itt a szellemi arisztokráciát — legalább ez volt legbensőbb meggyőződése — s nem szívesen veszi, ha másnak sikerül a titokzatos fátyolt fellebbenteni. Valamely vidéki kereskedelmi iskola padjait koptatta volt s így az egész kérdés voltaképpen szakmájába is vágott. Bújta a megmaradt tankönyveket. Semmi semmi. Még ha «p. p.» lett volna a két betű, úgy az nyilván «per procurá»-t jelentene; de így? Végre egy előkerített idegenszavak szótára látszólag kiségitte a csavaból. Eíő is állott nagy hetykén, mint a széphelénabeli bős Achilles: megvan!

E kijelentésére Stumpf Hermanné asszony széles arca az anyai büszkeség verőfényében felragyogott, oldalba is bökte élete-társát: okos ember!

— Nos halljuk hát, Hugó fiam — mondá Stumpf Herman, — el is várom, hogy megmentsd a család becsületét; hiszen a kereskedelmi iskolát frekvéntáltad, belekerült a két év netto 575 frt és 98 krajczáromba.

— A «P. f.» azt jelenti, hogy «posta fordultával!» — mondá Hugó.

Nagy örömben a mama majd kibújta a bőréből, bár egy kukkot sem értett a mondatból, de szívesen előlegezte a bizalmat s lányaira pislogva, váltig csak azt hajtogatta: okos ember, finom ember!

De az apa antul jobban elkomolyodott. Letette okulárisát, gondolkodva hosszan egy pontra nézett, azután ismételtén tagadó fej- és kézmozdulatokat tett, mely nyilván azt jelentette: nem osztom előttem szólott-nak nézetét.

S volt is erre ok bőven. Mért is írta neki a pesti czég ez egyszer, kivételesen, ilyen érthetetlen idiomán. mikor összes levelezésük állandóan német nyelven folyik. A magyarosodás igaz, erősen terjed mindenfelé, egy-egy hulláma fölcsap a felföld vidékeire is, de ebben a határszéli tót-lengyel faluban még nem fordult meg a «Nemzeti szövetség». Az izraelita fiatalabb generáció már itt is pedzi, de haj, az öregek! S azután miért «posta fordultával?!» Miatta bizony akár föl is fordulhat az a posta, a ki ilyen butaságot szállít.

Elhallgatott az öreg, kissé leverten, mintha magában azon búsulna, hogy alighanem a kútba esett a Hugó fiára költött 575 frt 98 kr.

Helén, a menyasszony, Hanni húgával minden ünnepnapon szokták ugyan a német illusztrált lapok rébuszait fejtegetni, olykor sikerül is nekik, de ez esetben jobbnak találták meg sem kísérelni a fejtörést.

A praktikus Henrik azt proponálta: küldjék vissza az ördögös levelezőlapot a budapesti czégnek, kérve bővebb magyarázatot; de ezt a javaslatot közgyeget-értéssel megobstruálták. Csak nem állhatnak ki maguknak ilyen szegénységi bizonyítványt?

Móricz és Paulin ezalatt az ablakfülkében összesúgtak búgtak, a «P. f.»-nek egy variánsát felfedezték ők is, azt hiszem a Paula szőszke fejecskejéből pattant ki, de Móricz vállalkozott rá, hogy a «ház asztalára» teszi.

Mintha csak «rapport»-on volna, katonásan megáll a nagybácsi előtt, mint a peczek, azt hiszem a bokáját is összeverte s azután lakonicez így jelent a két betű értelmét:

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

nál, úgymint

tüdőbetegségek, légzőszervek hirtelen bajainál, idült bronchitis, szamárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpöket és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

* **Kérelem a jótékony szivekhez!** Az Angol-kisasszonyok eperjesi B. Mariae V. intézete azon kérelemmel fordul a könyörületes szivekhez: sziveskedjenek akármilyen kis adománnyal hozzájárulni, hogy a *szegény gyermekek karácsonya* valódi örömmel legyen. Intézetünkbe több mint 500, nagyjából szegény napszamos- vagy szolgálatban levő szülők gyermeke jár, kiknek szeretnők a karácsonyt emlékeztetéssé tenni. Azért a legkisebb pénzbeli adományt, játékszert, süteményt, használt ruhaneműt stb-t a legnagyobb köszönettel fogadjuk, és az ezen alkalommal, *dec. 23-án* d. e. 10 órakor tartandó kis ünnepélyre a jótékony adományozókat ezennel meghívjuk. Azért bátorkodunk kérésünkkel már most jönni, mert a Mária-kongregáció tagjai a begyűlt pénzen beszerzendő ruhaneműek varrásához már most hozzáfognának. A jó Isten áldása szálljon a kegyes jótévkre! Eperjes, 1904. november havában. *Angolkisasszonyok B. Mariae V. intézete.*

* **Zempléni vármegyei bál.** Sátoraljaújhelyben, a vármegye háza összes termeiben nov. 26-ikán este 9 órakor tartandó «Zempléni vármegyei bál»-ra készülnek. A rendezőség élén mint díszelnök gróf Hadik Béla áll, bálbizottsági elnök Dókus Gyula, rendezőbizottsági elnök báró Sennyey István. A bálbizottságban és rendezőbizottságban a vármegye színe-java részt vesz. A szétküldött díszes meghívó belépőjegyet szolgál.

* **Az eperjesi jogakadémiai Irodalmi Osztálya** — a jog- és theol. testület zenekarának közreműködésével — *nov. 26-ikán*, szombaton d. u. 1/2 órakor a Kollégium dísztermében — belépődíjmentesen — *irodalmi estélyt* rendez, melyre a nagyrészt közönséget tisztelettel meghívja az Irodalmi Osztály választmánya. Műsor: 1. Kurucz dalok. Előadja a jog- és theol. testület zenekara. 2. Drámai magánjelenet. Előadja Bulissa Károly. 3. a) Ábránd, Flotow: «Mártha» című operája fölött; b) Beriot: «Melodie italienne». Hegedűn előadja Mutnyánszky Vladimir, Melcer Elek zongorakísérete mellett. 4. «Érthetetlen dolgok» (folytatás). Humoreszk. Írta és felolvassa Kemény Lajos. 5. a) «Itt élni oh de jó»: Lehár Ferencz «A drótosót» című operettjéből; b) «Egy szép szempár...»: Czobor Károly «A hajdúk hadnagya» című operettjéből Éneklő Czimet Ármin, Melcer Elek zongorakísérete mellett. 6. Vig magánjelenet. Előadja Semsey Boldizsár. 7. Jókai-induló: ifj. Baktai Mihálytól. Előadja a jog- és theol. testület zenekara.

* **Ízléses és a legújabb divatnak megfelelő karácsonyi és alkalmi tárgyakból** változatosan összeállított kirakataira hívja fel a nagyrészt közönség figyelmét *Cattarino Sándor* eperjesi papir- és díszműtárkereskedő.

* **Eperjes város 1903-iki zárszámadását és 1905. évi költségelőirányzatát** nov. 16-iki ülésében tárgyalta a képviselőtestület jogügyi szakosztálya. Az 1903-iki évi rendes bevételek az előirányzott összegnél 781 kor. 89 fillérrel, a rendkívüliek 22,800 kor. 82 fillérrel kedvezőbbek. Ez a kedvező eredmény a fogyasztási adók kezeléséből, a vízvezeték előmunkálataira ki-

adott összeg megtérítéséből és az ideiglenes kölcsönfelvételeiből származott. A rendes kiadásnak 13,640 kor. 77 fill. hiteltülpését nagyobbára az épületek fentartása, a téglagyártás és az erdei kitermelések okozták. A 10,605 kor. 79 fill. rendkívüli kiadás kiváltképpen az új vízvezeték előmunkálataira és az előbbi években teljesített gátépítés céljaira megvett szántóföldek vételárának kiegyenlítésére fordított. A zárszámadás 15 napig közszemlére lesz kitéve s azután a közgyűlés elé terjesztve. Az 1905. évi költségelőirányzatot a szakosztály 49% pótdóval és a háztulajdonosokra kivetendő 4% pótdóval elfogadta. A főszámvéve a tanácsnak 58% pótdó-kivetést javasolt. A tanács 50%-ot. A szakosztály szigorú takarékossgal 49%-re szállította le. A közgyűlés legközelebb fog dönteni végleg az 1905-iki költségvetésre nézve. Kilitás van rá, hogy a háztulajdonosok mostani 4%-os katonai beszállásolási adója jövőre már 3%-ra lesz leszállítható.

* **A Korcsolyázó-egylet közgyűlése.** Az Eperjesi Korcsolyázó-egylet november 30-ikán (szerdán) d. u. 5 órakor a takarékpénztár üléstermében rendes évi közgyűlést fog tartani. A tanácskozás tárgyai lesznek: 1. Elnöki jelentés az elmúlt évről. 2. Az egyleti számadások és pénztár megvizsgálására felkért bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Az egylet évi költségvetésének és a rendes- és családtagok évi díjának megállapítása. 4. Egyes tagok részéről a közgyűlést megelőzőleg három nappal az elnöknel benyújtandó indítványok tárgyalása (alapszabály 16. §). 5. A választmányi tagok és számvizsgáló bizottsági tagok megválasztása.

* **A «Széchenyi István-Társaság» alapszabályait** — a melylyel vezetőcikkünk behatóan foglalkozik, — addig, míg a rendelkezésünkre bocsájtott példányok el nem fogynak, az érdeklődők szerkesztőségünkben megkaphatják.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Magyar Túrtaegyesület eperjesi jogász- és theologus osztályának nov. 15-ikén rendezett estélye alkalmából hálás köszönetet mondunk e helyen is a szereplőknek, nevezetesen *E. Nagy Olivérné* úrnőnek művészi szavataért, *dr. Florián Károly* és *Peskó Ödön* uraknak a képek szakértő vitéséért, *Kosch Árpád* úrnak a jegyek szíves elárutásáért, továbbá a nagylelkű felülfizetőknek, kiknek adományát a túristaság fejlesztésére, ezennel nyugtazzuk: *Dr. E. Nagy Olivér*, *dr. Mikler Károly* és *dr. Raffay Ferencz* 2—2 kor.; *Csengey Gusztáv* 1 kor.; *dr. Szlavik Mátyás*, *Kösch Árpád* 2—2 kor. Eperjes, 1904. nov. 18. *Takács Gyula*, pénztáros; *Obál Béla*, elnök.

* **Járvány Kassán.** A város közigazgatási bizottsága szerdán d. u. Péchy Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott, a melyen jelentések tettek a közigazgatás egy hónapi ügymenetéről. A jelentések közül legfontosabb a főorvosi, a melyből kitűnik, hogy Kassán járvány van, különösen vörheny, a mely nagyban szedi áldozatait. A megbetegedéseknek csak csekély része volt halálos. Minden óvintézkedést megtettek a járvány terjedésének megállítására.

De a szegény Hugó bősűs arcot vágott a dolgok illetén fejleményéhez. Szomorúan, lecsüggesztett fővel sompolygott ki a szobából s szabadba érve, nekivágott se látva, se hallva a közel erdőnek, hogy ott elpanaszolja búját a haragos-zöld fenyőfáknak. Nála a két betű azt jelentette:

Paulin fucsus!

Néhány nap múlva kiderült, hogy bizony Mórícznak annyira magasztalt és olyan dúsan honorált betűmegfejtése minden alapot nélkülözött, mert a meg-reklamált csomag a cég értesítése szerint hiánytalanul érkezett a többivel egyetemben rendeltetére helyére. De már ez Hugónak nem sokat használt, Móríc és Paulin egy hét óta ott fityegett — in effigie — az anyakönyvvezető hirdetés tábláján. A Paulin szívet téhát hiába reklamálta volna — extra dominio.

Az új eljegyzés hírére Móríc hamarosan beiktatta a fővárosi napilapok egyikébe s erre a budapesti cég-től újólag jött egy levelezőlap, melyen a két kezdőbetű ismét lábatlankodott, de most más betűk társaságában, szavakká kiegészítve:

Pour feliciter!

Igaz, hogy francziául szölt e mondat, de már itt Hugó ragyogtatta az iskolában összeszedett franczia nyelvtudományát s — szótár segítségével — fontoskodó ábrázattal elmagyarázta a boldog jegyes-párnak, hogy hát szerencsét kívánnak nekik.

A továbbiakról nem értesültem, de bizony hiszem, hogy Hugó barátunk nem vette túlságosan szívére Paulin elvesztését, hanem — atyja tanácsát követve — ráfanyalodott valamely gazdag pénzeszsákra s hogy a budapesti cég neki is elküldte levelezőlapját a «szokványos P. f.»-fel.

* **Életunt gör. kath. lelkész.** Kőszegről tragikus esemény híre érkezik. *Zubricsky Gyula* somi gör. kath. lelkész, a ki három hónapig Kőszegen üdült, agyonlőtte magát.

* **Irodalmi hír.** *Szávay Gyula*, a Petőfi-Társaság tagja, munkáiból két kötetet rendez sajtó alá. Az egyik kötet «Vitézi ének és más egyéb versek» cím alatt szerző újabb költeményeit foglalja magában, a másik pedig «Csokonai köszöntése és 12 más beszéd» cím alatt ünnepi alkalmakon mondott beszédeiből fog egy gyűjteményt tartalmazni. Mind a két kötet az idei karácsonyra megjelenik s előfizetési árak egyenként 2 korona. Megrendelések és pénzek szerző címére (Debreczen) intézendők. *Szávay* kiváló tehetségét ismeri a magyar művelt közönség, «Vitézi éneké»-ben sokat gyönyörködtünk s így külön nem is kell új műveit ajánlanunk. A sajtó alatt lévő verseskönyvből mai számunkban közlünk mutatóul egy hangulatos költeményt.

* **Hirdetmény.** A cs. kir. szab. kassa-oderberg vasút közlése teszi, hogy a f. évi téli menetrendben Oderberg és Liptószentmiklós állomások között közlekedő 15. és 16. sz. személyvonatoknak Liptószentmiklós és Ruttka között való járatása december 1-jével be fog szüntettni.

* **Pályázat a kassai Nemzeti Színházra.** Komjáthy János szinigazgató betervezte pályázati kérvényét a kassai Nemzeti Színház 1905—1908. évi hároméves bérletére. Eddig Komjáthy az egyetlen pályázó, de nov. 20-ikáig, a pályázat határidejéig bizonyára nem fog egyedül állani. A színház dolgában a bizottság a jövő hét elején dönt s javaslata még az e havi közgyűlés napirendjére kerül.

* **A fényképészet terén** egy új, magyar nyelven írott mű jelent meg *dr. Meczer Sándortól*, Trócsányi Bertalan (Sárospatak) kiadásában. Manapság, midőn oly nagy az amatőr-fényképészek száma, ezek munkáját nagyon megkönnyítik ily utasításokat szolgáltató művek; magyar nyelven pedig még alig van egy-két ily fényképészeti szakkönyvünk. A szerző megismerteti a kezdővel a fényképészet művészetének minden részletét és utasításokat ad egyszersmind a haladókknak is, továbbá eljárásokra. Miután a könyv különösen műkedvelő fényképészek számára van írva, azért egyszerű jóságánál fogva, másrészt olcsósága miatt is, a legmelegebben ajánlhatjuk e művet amatőr-fényképészeink figyelmébe. A mű megrendelhető Trócsányi Bertalan könyvkiadó-cégénél Sárospatak, ára pedig 3 k. 20 f.

* **Az anyak büszkesége** a szép és egészséges gyermek; hogy ez elérhető legyen, igyék a gyermek a hidegebb évszakban állandóan Zoltán-féle csukamajolajat. Tápereje nagy, szaga, íze nincs és könnyen emészthető. Üvege 2 kor. a készítő Zoltán B. gyógyszerárban Budapesten és kapható a helybeli gyógyszerárakban is.

* **A közigazgatás egyszerűsítése.** A közigazgatás szövevényes ügykezelésének egyszerűsítése már régóta komolyan foglalkoztatja a belügyminisztériumot. Erre vonatkozik Tisza István gróf legújabb körrendelete, a melyet a közigazgatási hatóságokhoz intézett. A rendelet kiterjeszkedik a felebbezések és felfolyamodások elbírálására. Eddig ugyanis gyakori kétséget támasztott, hogy ki hivatott a másod- és harmadfokú felebbezések alaki helyességének megállapítására. A belügyminiszter e tekintetben úgy intézkedik, hogy a közigazgatási hatóság az alaki helyességgel nem foglalkozhatik s csupán a felebbezés anyagi oldalát tárgyalhatja. A felebbezések gyorsabb eljárását ez mindenesetre megkönnyíti.

* **Szőnyeg mint karácsonyi ajándék.** Az előnyösen ismert szőnyegház: *Orendi, Wien, I.* ingyen és bérmentve küldi meg legújabb árjegyzékét, mely mindenféle szőnyegeket, takarókat, függönyöket természet-híven színezett ábrákban mutatja be.

* **Vármegyénk a tüdőbetegekért.** (Saját tudósítónktól) A József főherceg Szanatórium-egyesület védnöke, József főherceg, meleghangú felhívással fordul vármegyénk hölgyeire, hogy segítsék a szanatóriumok létesítését, s e végből a jótékony cselekvés sorsjáték sikere érdekében alakuljanak meg *Sárosvármegyében* is a hölgybizottságok. Értesülésünk szerint az egyesület azoknak, a kik nemes célját pártolni sietnek, a főherceg védnök aláírásával művésziessen kiállított oklevelet kapnak; ezenkívül az egyesület úgy róvja le halálját, hogy azon hölgyeknek nevét, a kik a legkiválóbb tevékenységet fejtik ki, a népszanatóriumok márványtábláján örökíti meg. Értesülésünk szerint Bártfa városában a hölgybizottság megalakult, a tapolyi és makoviczai járássokba most mennek szíjjel az egyesület felhívásai, az alsótarcazi és felsótarcazi, sirokaik és szekesői járássokban, továbbá Eperjes és Kisszeben városokban felkérés a legközelebbi napokban fog megtörténni. Megjegyezzük, hogy a szanatórium-hölgybizottsági tagság anyagi kötelezettséggel, nem jár, hanem azzal az erkölcsi kötelezettséggel, hogy az egyesület ember-

— Packer fehl!

Vegyes érzelmekkel fogadták a kijelentést a többiek. Az asszony sunyi tekintetet vetett Mórícra; nem szívesen vette, hogy nevelt gyerek — ötödik kerék a szekéren — ily könnyedén elviszi édes magzata elől a siker pálmáját. Ez maga, főlénye tudatában, gúnyosan vigorgott. A többi gyerek helybenhagyóan bólongatta fejét, Paula irult-pirult, felismerve a pillanat jelentős voltát. Mindnyájuk szeme a család fő felé fordult, lesve döntő szentenciáját, akár az augurok a dodonai orákulumét.

Stumpf Herman papa nem is késett az ítéletozással s habozás nélkül feltétlenül elfogadta a magyarázatot.

— Nagyon jól van Móríczkám — mondá — lát-szik, hogy nem hiába voltál manipuláns katonáéknál. Egy hét előtt ekspediáltunk egy vagon szállítmányt a budapesti cégnek, lehet, hogy egy csomag a vasútnál elhányódott s máshová tévedt. — Henrik fiam, holnap korán reggel befogatsz, elmegy Galicziába az indóházhoz s megreklamálod az eltévedt csomagot. Tisztelettem a Zehngut Mihályt. — Megálljatok, — szölt az elszéledni akaró tanácsoshoz — Móríczt meg kell jutalmaznom, a miért hogy helyesen oldotta meg a feladatot. A ki ilyen jól ért a rejtelmes betűk megfejtéséhez, az már érett a családalapításra is. Mert minden asszony egy-egy rejtély, egy sphinx; kifogni rajta csak akkor lehet, ha lelkülete rejtelmes titkát felfedeztük s megfejtettük. Egy szó mint száz, neked adom Paulát, azt hiszem — toldotta beszédjét hamiskás mosolylyal — nem húzódik tőled s nem kaparja ki szemedet, ha megcsókolod.

Hej, dehogyan kaparta! Alig hangzott el a nógató szó, Paula már ott csüngött a szerelmes őrmester széles keblén s Móríc e pillanatban nem cserélt volna magával az óbester úrral sem.

1904.
baráti ak
örállomá
elleni kü
Tahy Ist
Glück Jó
náné, Ke
Szutórisz
Justh A
hölgybizo
Imréné,
Lőrinczn
Imréné,
Jánosné,
vadarné
özü. Kap
Novák A
Lujza (Z

ve
bán
neh
tová

Va

Első
Szár
oly
mód
has
tekb
ve
Kaph

1/
3/
1/
1/
pa
vis
1/
3/
1/

baráti akciója sikert lsson, hogy a tagok a maguk örömlomán lelkes harcosai legyenek a tuberkulózis elleni küzdelemnek A *bárfai* hölgybizottság tagjai: Tahy Istvánné, dr. Vas Antalné, dr. Uhlig Leoné, dr. Glück Jónásné, dr. Mankovics Rezsóné, dr. Weisz Bernátné, Keczer Lászlóné, Tóth Istvánné, Dávid Jánosné, Szutórisz Róbertné, Biloveszki Józsefné. Török Lajosné, Justh Alfrédné, Szlabey Mátyásné. A *felsőszvidniki* hölgybizottság tagjai: Kőszeghy Ádámné, Szepesházy Imréné, Adamik Gézáné, dr. Eisner Józsefné, Berthóty Lőrinczné, Rayszky Tivadarné, László Edéné, Konrádi Imréné, Wollai Izsóné, Andrejkó Ferenczné, Polivka Jánosné, Viszlóczky Miksáné (Viskócz), Hodobay Tivadarné (AlsóJedlova), özv. Batek Frigyesné (Zboró), özv. Kapy Adolfné (Zboró), Schulz Józsefné (Zboró), Novák Anna (Zboró), Sztoklás Anna (Zboró), Brühl Lujza (Zboró), Desatnyik Jánosné (Zboró), Gózon Ala-

dárné (Zboró), Papp Ilona (Zboró). A *girálti* hölgybizottság tagjai: Kolossy Miklósné, Berzeviczy Rezsóné, Horvát Lajosné, dr. Horovitz Arturné, Ilykovic Istvánné, Berzeviczy Eleonóra, Stancel Gézáné, Somoskeőy Aladárné, Kovács Kálmánné, Semsey Gyuláné, Mátyák Vazulné, Stecker Istvánné, Jesztrebényi Gyuláné, Schréter Gusztávné, Kassay Vinczéné, Rátvay Béláné, Centner Sándorné, Ladomérszky Aladárné, Veszely Erzsébet, Kovács Józsefné, János Jánosné, özv. Adler Samuné, Sitányi Gyözóné (Kapi), Klein Simonné (Töltsék), Roskoványi Józsefné (Töltsék), Both Gyuláné (Ásgút) Bizton hisszük, hogy a nemzeti és a népmentő feladatnak ilyen nemesszívűg árdával nagy sikere lesz.

* *Tüdőbajok* gyógyítását kezdő stádiumban idézi elő a kiváló orvosok által ajánlott *«Sirolin»*. Előrehaladott esetekben is meglepő javulást eredményez A *«Sirolin»* kellemes szaga és jó íze miatt felnöttek és

gyermekkek által szivesen vétetik. Nem kellemetlenkedik a gyomornak, mint a Creosott és annak preparátumai, ellenkezőleg: már rövid használat után javul az étvágy és emésztés.

* *Orvosi körökben* már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József-keserűvizet*.

Foulard-selyem

méterjét 60 kr.-tól 3 frt 70 kr.-ig blusoknak és ruháknak. Bérmentve és már **vámmentesen** házhoz szállítatik. Nagy mintaválasztékot azonnal küld

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 2.

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

**BRÁZAY-féle
Sósorszesz**

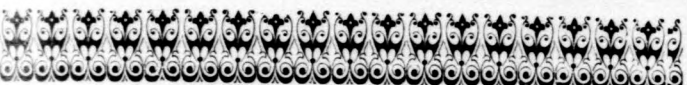
A *Brázay-féle* sósorszesz a fejbőrt és a haját megtisztítja a gombacsiráktól s ezzel elejét vesz a hajhullásnak és a kopaszodásnak.

Kérjen mindenki

szíját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

NYILTTER.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgsavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

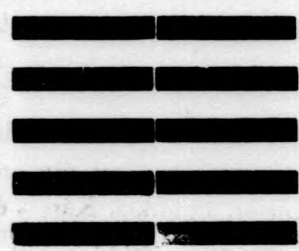
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban

A *Salvator-forrás* igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér
3/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "
Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:	
1/2 literes palack	6 fillér
3/4 " "	7 " "
1/1 " "	8 " "

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.
Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt házszer beasárlásánál, — a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

**Bérbeadó
üzlethelyiség.**

A Fő-utcza 40. sz. Kösch-féle házban a jelenlegi Mücke keztyűs által bérben tartott üzlethelyiség 1905. évi május hó 1-jétől bérbeadó.

Bővebbet Kösch Árpád könyvnyomdájában.

**I. rendű
porosz-kőszén**

házhoz szállítva

MIKOLIK ISTVÁN

ezelőtt LINKESCH K.

fűszer- vas- és borkereskedésében.

**Globus-
tisztító-kivonat**

jobban tisztít, mint bármely más fémtisztítószer.

Ablak- és ajtó- légmentesítő vatta-kolbászok

melyek által fát takarítunk s betegséget gátolunk meg,
méterenként **6 és 12 fillérért**
kaphatók:

Theisz Armin

gyermekjáték-, díszműárú-, fegyver- és hangszer-raktárában

Eperjesen, Fő-utca **58. sz. alatt.**

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb az egész világon ismert és kedvelt

KRIEGNER-féle

REPARATOR

egy nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona.

Kapható a gyógyszerárakban. Óvakodjunk utánzatoktól!

Főraktár:

KRIEGNER GYORGY „Korona“-gyógyszertára

Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi — és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

≡ szivarkapapír és
szivarkahüvely

Gyári raktár:

Zahler Mór nál Eperjesen.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bé mentesen küldünk egy csomag Coza-por-t.
Kávé, tea, étel vagy szesz-italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Coza-por többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzsenyessé teszi az iszákosnak a szesz-italt. A Coza oly csodásan és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt — az ivónak tudta nélkül — adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony körülbelül a következőt mesélte nekünk: «Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten, teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény becsületlen ség és szegénység közepette éltem! De minnek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa otthonát, gondterhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?»

Coza a családok ezreit békítette ki ismét; sok ezer férfit a szegény és becsületlenégtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzlemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Coza-por tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept 44), 7—8, Southampton Building, London, W.C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely.

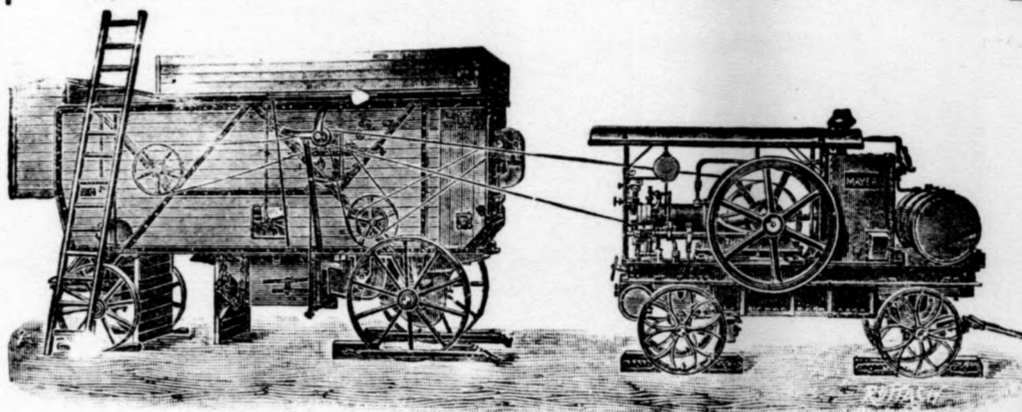
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitűnő Benzin- és szivó-gázmotorokat 2—50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víz-nyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Gaedicke szerencséseje óriási!

Tizenöt millió korona nyereeményt fizettem ki rövid időn belül, közte következő főnyereeményeket:

A nagy jutalmat **600,000** korona értékben **62551.** számra

4000000 kor. 11119. számra	60000 kor. 17357. számra	100000 kor. 87991. számra
4000000 „ 28916. „	60000 „ 97263. „	60000 „ 78863. „
4000000 „ 33464. „	30000 „ 38691. „	60000 „ 82528. „
700000 „ 60912. „	100000 „ 42758. „	30000 „ 6920. „
	100000 „ 49878. „	30000 „ 90964. „

A XV. magyar kir. szab. osztálysorsjátékban újból **110,000** sorsjegy **55,000** nyere-
ménnyel sorsoltatik ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyereemény.

 Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály húzása már **1904. november 24-ikén és 25-ikén.**

Sorsjegy-árak: $\frac{\text{Egész}}{12.-}$ $\frac{\text{fél}}{6.-}$ $\frac{\text{negyed}}{3.-}$ $\frac{\text{nyolczad}}{1.50}$ korona

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvét ellenében történik. Hivatalos tervek ingyen. Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére. — A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtője Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

November 1-től

Óriási karácsonyi alkalmi eladás

az összes pamut-, selyem- és mosószövetekben, prémárúkbán, férfi- és női öltözködési cikkekben stb. stb.

Minden bámulatosan olcsó!

Dúsgazdag alkalmi kollektiók pamutszövetekben, selyemszövetekben, mosószövetekben, divatbársonyokban, férfiszövetekben, vászonárúkbán stb. kívánatra azonnal **ingyen és bérmentve**.

A monarchia legnagyobb szétküldési áruháza

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

Wien, VI/2, Mariahilferstrasse nur 111.

Félix-gyógyfürdő

Nagyvarad mellett.

Téli és nyári gyógyhely.

Európa leggazdagabb, természetes kén-szulfidforrása 49° C.; 17 millió liter napi mennyiség. Rheuma, csúsz és köszvény elleni ivó- és fürdő-gyógymód.

Téli idény ez évben bevezetve.

165 kényelmes lakosztoba ez évben újonnan berendezve. 70 holdas erdő. Évi forgalma hétezer állandó fürdővendégnél több.

Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közlekedik. Állandó fürdőorvos, vasútállomás, posta, telefon a fürdőtelepen.

Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.

Penzio: Okt 1-től május 1-jéig fürdés és teljes látás hetenként 18 frittól feljebb

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet: ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú”-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Köhögés!

Ki abban szenved, használja az egyedül bevált, enyhítő és kellemes ízű

KAISER-féle

MELL-KARAMELLEKET.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy biztos siker érhető el köhögéskor, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál.

Csomagok ára 20 és 40 fillér. — Csak a „Három fenyő” védjeggyel valódi. Kapható:

SCHOLZE A. ÉS FIA

czukrászda és kávéházban EPERJESÉN.

AZ EPERJESI BANKEGYLET
intézeti helyiségében felállított tűz- és betörésmentes

• • pánczélszobában • •

12 cm. magas, 28 cm. széles és 45 cm. mély aczélszekrények évi 20 kor.-ért
20 " " 28 " " " 45 " " " 30 kor.-ért
értékpapírok, okmányok, készpénz, arany- és ezüst-
neműek biztos elhelyezése céljából a t. közönség rendelkezésére állanak.

Isten áldása
Lukács Vilmos nál
a magy. kir. szab. osztálysorsjálék
foelárúsilója
Budapest V., Fürdő-utca 10.

Szerencsesorsjegyek a fenti Bankházból

1/8 1/4 1/2 1/1 sorsjegy eredeti árban
1.50 3- 6- 12- koronc.

helyben és a környéken kizárólag csak az alant jegyzett cégnél kaphatók.

Az I. osztály huzása már 1904. november 24. és 25. én.

Hivatalos nyereményjegyzék minden huzás után azonnal, ingyen

Nyeremények azonnali kifizetése a nyerő-sorsjegy egyszerű visszaadása ellenében.

Klein Ferencz, Eperjes, Főutca 81.

INGYEN
megkaphatja mindenki, a ki kéri

Érdekes Egyetemes Árjegyzékemet,
több mint 1500 illusztrációval,
a mely minden szükséges cikke és érdekes
ujdonság bevásárlásánál nélkülözhetetlen.
Egy postai levelezőlap a pontos cím meg-
jelölésével elég, a melyre azonnal megküldi
teljesen bérmentve az

Érdekes Egyetemes Árjegyzéket:
Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18-239.

1231. sz.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsától.

Tölgyfaeladási hirdetemény.

Sárosvármegyében Kisszeben sz. kir. város határában fekvő s a város tulajdonát képező *Krakovecz* nevű erdőben kihasználásra kijelölt lebélyezett és megszámozott 629 drb 24—66 cméter vastag **tölgytörzs** 1904. évi november 29-ikén délelőtti 10 órakor Kisszeben város polgármesteri hivatala helyiségében megtartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson a legtöbbet ígérőnek eladni fog.

A hivatalos beclés alapján ezen törzsek 593-3 m.³ haszon- és épületfát és 234 ürm.³ tűzifát tartalmaznak. A becsár, mely egyszerűsmind kikiáltási ár: 6120 korona 40 fillér.

Árverezni kívánók felhivatnak, hogy 612 kor. bánatpénzzel és 1 kor. bélyeggel ellátott ajánlatukat, a melyekben a megajánlott vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó s a melyekben határozottan kiteendő, hogy ajánlattevők a szerződési feltételeket ismerik és magukat azoknak feltétlenül alávetik, a fenti napon és órában az árverelő-bizottságnak adják át.

Utó- s későn beérkezett, valamint oly ajánlatok, melyek a megállapított szerződési feltételektől eltérnek, figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek Kisszeben sz. kir. város polgármesteri hivatalánál és az eperjesi m. kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.
Kisszeben, 1904. évi november hó 16-ikán.

Eiszelt Antal,
polgármester.

Szomorodni

(Szinyei Merse Béla termése) •
1 palczk 60 krajczár.

Asztali

Nyiri vinkó
(Forgách Margit grófnő termése) •
1 palczk 30 krajczár.

Elefánt-kávéház, Eperjes.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régjonak bizonyult háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényé, csúznál és meghüleséknél** bedöröslésépen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár
az „Arany oroszlanhoz“, Prágában,
Elsőbetr. 5 neu. Mindennapi széküdes.

LEG

jobb
szébb
olcsóbb
becsebb
csinosabb
kedvesebb
célszerűbb
alkalmasabb
maradandóbb
megfelelőbb

karácsonyi
ajándék
:!
könyv.

RÉVAI
SAMU
KÖNYV-
KERES-
KEDÉSE.

Szélhajtó, görcs-csillapító Hódony- (Bibergeil) cseppek.

Étvágygerjesztő és az emésztést elősegítő háziser.
1 üveg ára K. 1.—

Kevesebb mint 2 üveg (utánvét K. 2:50) postán nem küldetik.

Kapható:
JULIUS BITTNER gyógytárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

K. C. POPOFF a legjobb TEA a világon.

C akis orosz eredeti csomagolásban kapható.
Elárúsító-hely Eperjesen: Bein Simon
fűszer- és csemegekereskedésében.

— No barátom! hallottam, hogy megnézted és meggyőződted arról a csodálatos intézetről, a hol kitünően ki tudják tisztítani a ruhát, a nélkül, hogy mosni kellene; látod, kedves barátom, ez a nagy csoda még nem létezett soha. Ebben az intézetben szárazon kitisztítják a ruhát, egészen olyan lesz, mint új; mert jegyezd meg, barátom jól magadnak, ha a ruhát valamelyik intézetben kimossák, az lehetetlen, hogy jó legyen, mert a ruha a vízben elromlik, össze megy, rövid lesz, kikopik; lehetetlen, jól helyrehozni. És látod, barátom, azt a

Sikorszky-féle műtisztító-intézetet

dicsérem én, ott a ruhát nem mossák ki, ott csodálatos módon kitisztítják, ott csodálatos port találtak fel, a melylyel a peccétes ruhát behintik, attól minden peccét lemegy, aztán lekefélik, jól kivasalják: egyszóval ismét új lesz. Mondható, hogy kitünő és patent, a ruha nem romlik el, egyszóval új lesz. Hát kérlek arra a kis szivességre, el ne mulaszd másoknak is ajánlani, hogy mindenki legyen meggyőződve, hogy létezik egy intézet, a hol lehet spórolni, olcsón és jól ruhát szerezni. Még arra a kis szivességre kérlek, ne téveszd össze valahogy a műtisztító-intézetet, mert a **Sikorszky-féle műtisztító-intézetben** csak felsőruhákat tisztítanak és javítanak; férfi- és női-ruhákat mindenféle színben, fehér blúzokat, fehér kosztümöket — egyszóval mindent, a mi csak posztó, kelme és szövet, csodálatos módon tisztítanak. (Csak gallérokat nem, sem függönyöket, sem fehérneműt, sem csipkét, sem kretonféléket.)

— Kedves barátom, nagyon szépen köszönöm neked, Isten veled, viszontlátásra!
— Édes barátom, ha esetleg elfelejtened valahogy, itt a címe a műtisztító-intézetnek:

Első eperjesi ruha-vegyiműtisztító- és javító intézet,

Főutca 51. sz., hátul az udvarban, a „Fekete-sas“-szállodával szemben — dr. Ferbstein-féle házban.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Kapható:

Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszerárakban és Pálesch Árpád droguistánál. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Schicht-szappan

„szarvas“

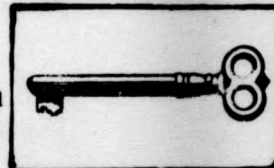
vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkládósbabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!